

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V.

ZAGREB, 23. SRPNJA 1950.

BROJ 30

UČITELJ TJEŠI RODAKE POKOJNIKA

Smrt! Koliko nemira zadaje tolikim ljudima pomisao na smrt! I pravo je, jer Sv. Pismo kaže: »Određeno je ljudima jednom umrijeti, a po tom je sud« (Zid 9, 27). I ne bi bilo ni toliko teško umrijeti, kad ne bi trebalo odgovarati na sudu Božjem za sva djela učinjena na ovom svijetu. Ali ovaj je sud Božji upravo tako siguran kao što je sigurna i sama smrt. I sasvim je svedeno, da li netko u taj sud vjeruje ili ne, on će doista biti. Zato su sveti ljudi, a i dobri kršćani uvijek na to mislili. I najzobitnije se spremali na smrt i sud.

U životu sv. Vinka Paulskoga čitamo, kako je čekao na smrtnoj postelji svoj zadnji čas. Bio je sasvim miran, bez straha i odan u Volju Božju. Taj mir je kod njega sasvim razumljiv, jer je sam Svetac izjavio: »Hvala Bogu zadnjih osamnaest godina nisam nikada išao na počinak, a da se ne bih pripravio na smrt, kao da ću ove noći umrijeti, ako Bog hoće.

Tako su radili i mnogi drugi ljudi. Za caricu Teveziju čitamo, da si je dala napraviti grobnicu, dok je još bila mlada i zdrava. Često je tu grobnicu posjećivala. Pred njom je stajala dugo vremena i razmišljala. Kad bi došla pred grobnicu zajedno sa svojom djecom, govorila bi: »Zar se možemo time ponositi, što imamo carski naslov? Gledajte, doskora će ovo biti naše stanovanje.

Razumni se ljudi uvijek pripravljaju na smrt svojim mislima i djelima. Uza sve to je ipak smrt teška. Mnogo tuge i žalosti donosi ne samo onima, koji umiru, nego i onima, koji ostaju. Naročito je to, ako je smrt nagla, iznenada, nepripravna i u griehu. Sv. Pismo kaže: »Smrt je grešnika najgora« (Ps. 33, 23).

Naš Učitelj je mnogo sučuti pokazivao prigodom nečije smrti. On nam je pokazao, kako se i mi moramo vladati prigodom smrtnih slušajeva naših rodaka, susjeda i uopće bližnjih. Ako se naime svratila smrt u kuću susjeda ili poznatih, nadimo se rado ondje. I to čim prije pohodimo žalosne, da ih tješimo, kao što je Spasitelj tješio majku pokojnikovu na ulici grada Nauma: »Ne plaćite iskreno i srdačno saučestvo u tim pregorkim časovima donosi mnogo olakšanja i utjehe potištenima.

Možda smo imali u našoj kući ili rodbini koji smrtni slučaj. I molili smo žarko i veoma mnogo, da Gospodin ozdravi bolesnika, ipak nije uspjeli. A Jair je uspio: »I vruc je ga (Isusa) moljaoše govoreći: Moja kći umire. Dodi, stavi ruku na nju, da ozdravi i živi!... I povratio se

duh njezin i odmah ustade; i zapovjedi da joj dadu jesti« (Mrk 5, 23, Luka 8, 55).

Ali nije uspjela Marta, koja je molila Isusa, da se poturi i dođe za joj brat ne umre. A kad je Isus došao, reče Mu: »Gospodine, da si Ti bio ovdje, ne bi umro brat moj« (Iv 11, 21). I ne bi Marta i drugi rođaci pretrpjeli tolike žalosti nad mrtvim Lazarom, premda ga je Gospodin poslije uskrisio.

Veliku je sućut pokazao nad mrtvim mladićem u Naimu i njegovom majkom, jer joj je bio jedina. Susreo je mrtvačku povorku na ulici i zastavio je i reče majci: »Ne plaćite. I pristupi i dotakne se mrtvačkoga lijesa, a nosioi stadoše. I reče: »Mladiću, tebi govorim: ustani! I sjede mrtvac i stade govoriti. I dade ga materi njegovoj (Lk 7, 14-15).

Možda će tko god kazati: »Tako je Gospodin njima učinio, a meni nije. Njima povratio i život i zdravlje, a drugima uzeo: dijete, muža, ženu, sestru, prijatelja. Zar sam ja gori od njih?«

U teškim časovima nemojmo se prepustiti mramljanju i optužbama. Treba da znamo, da je Spasitelj ganut i saučestvuje u svakom ljudskom slučaju. On dapače i plače nad

grobn Lazarovim. Bolje je da slušamo, što On govori za Lazara: »On nije umro, nego samo spava« (Mt 9, 24).

Svaki mrtvac samo spava za Gospodina, jer će ga On probuditi na novi život, na život vječnoga gledanja Božjega. On je zaspao za brige i nevolje i teškoće ovoga svijeta. A probudio se za novi život. Tvoj pokojnik nije ni za tebe umro. On u Bogu za tebe znađe, tebe ljubi, za tebe se moli. Moli za te, da na ovom svijetu sišješ za Žetvu na Božjem polju najbolje sjeme, koje imadeš kod tvoje kuće t. j. u tvom srcu i duši. I kad te jedno polože u zemlju, neka ti ono tvoje posijano dobro sjeme donese stokrak plod u nebeskoj žetvi. Neka ti pripremi dobrodošlicu u nebeskoj vječnoj domovini.

Zato dobar kršćanin sije na tome svijetu dobra djela: post (trpljenje), molitvu i milostinju, vrši svoje vjerske dužnosti i provodi krestan život. Tako se sprema za dan smrti i suda. I očekuje da mu Gospodin šovikne na samrtnom krevetu utješne riječi: »Ne plać! Tebi govorim: ustani! I ustat čemo na život vječni, da s Kristom kraljujemo do vijeka.

»Velik je Gospodin i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj.« (Ps. 47, 2)

Iz Ulica današnjih sv. Mise

O RAZBORITOU KREPOSTI

Na našem putu k savršenstvu veliku ulogu ima razboritost. Ona ima zadatak da ravna i upravlja svim ostalim krepostima. Sv. Toma kaže: Razboritost polpomaze svaku krepost i u svakoj djeluje. Ona svaku čudorednu krepost poljepšava i usavršava. Ona je poput svijetla, iz koga izbija na njih nebeski sjaj posebne ljepote i miline. Sv. Ambrozije isporučuje razboritost čistom izvoru. Kao što izvori svojom bistrom vodom hrani biljke i osvježuje cvijeće, tako isto daje razboritost čudorednim krepostima čar i privlačivost.

Kako bi se prava krepost mogla i zamisliti bez razboritosti? Svaka krepost stupa uvijek srednjim putem između dvije skrajnosti. Tako na pr. darežljivost stupa po sredini između ravnopisnosti i škrtosti, a da se ne ogrešuje ni o ovu ni o onu stranu. Čim bi se nagurnala na jednu ili drugu stranu, tamni savaj kreposti i kalja se lijom pogreške. Zadaća je razboritosti pokazati ustalim krepostima način, kako će oni ostati avojih odrednih granica i zadržati svoju ljepotu i vrijednost. Ne može se neki čin nazvati krepostom, ako nije izveden pod utjecajem različitih okolnosti vremena, mjesta i osoba. No kako se to može učiniti bez razboritosti? Pazeći na okolnosti vremena, mjesta i osoba, lako možemo pasti u pogrešku, a razboritost ima zadatak, da sve to prouči i odredi.

Zato treba da činimo ono, što je sv. Bazilije svojim redovnicima osobito na srce stavljao, da nikad ne započnu nekad posao, a da prije nitjesu »njemu zrelo promišljali. Ako manjka razboritost, nema ništa, što ne bi bilo pogrešno, makar koliko na sebi »malo izgleda dobro. Ili se obavlja u nepravu vrijeme ili na neprav način. A obratno, veli Svetac, moramo se čuditi, kako bogati plodovi rastu tamo, gdje razum i razboritost ravnaju vremenom i načinom poduzetog posla. Da bi radili što većom razboritost, preporučuje svima bez izuzetka, da rado traže savjet kod pametnih ljudi, i oštro koru one, koji hoće sve sami da odluče. Nepodnosiva je drakost, veli on, kad netko misli, da ne treba nikoga i da može sljedniti jedino svoje vlastito mišljenje, kao da čovjek može sam sebi biti pouzdanim savjetnikom.

Iz različitih strana tebajske pustine dolazili su monasi k svetom Antunu, da ga pitaju, koji krepost treba da sebi redovnik usvoji, da se može popeti na najviši stepen savršenstva. Jedni su mislili, da je to ostičarenje, post i noćno bdijenje, drugi prezir zemaljskih stvari, treći samoću, ljubav prema bližnjem ili koja druga krepost. Sv. Antun kaže: Sve, što ste nabrojili, potrebno je i korisno onima, koji iskreno teže za Bogom. No koliko ih ima, koji su sve navedene kreposti vršili pa ipak žalosno svršili. A zašto? Samo zato, što nisu bili razboriti. Njisu bili zlatom sredinom, nego su kolebali i sad na jedinu, sad na drugu stranu. Zato im je mrtveće, samoća, siromaštvo, ljubav služila ne da steknu savršenstvo, nego da ih dovedu na rub propasti. Razboritost dakle, koja zna razlikovati između onog, što treba činiti, i onog, što treba izostaviti, bez sumnje je najvažnija krepost krepostima, kad tko teži za savršenstvom.

Sv. Pismo lijepe kaže: »Blago čovjeku, koji postigne mudrost, koji dobiše razboritost. Jer je bolje nju steći, nego srebro, nju dobiti više vrijedi od čitog zlata. Putevi su njezini krajini i staze njezine pune sreće.«

Vapaj vrelu spasa

(U srpnju, mjesecu Krvi Isusove)

Onog trena, kad se oštro trnje
U sveto Tvoje zablo čelo,
Kada prvak kap je Krvi pala,
Počelo je Otkupljenja djelo.
Sutio si, Kriste, kao janje,
S Drovom svetim Ti si poče dalje,
Pred Tobom je put Golgote bio,
Da započne tamo umiranje.
Krv se Tvoja cijelim putem lila,
Kvaseč zemlju izabranog roda.

A ljudi su paklenim veseljem
Ružili Te: Čovjeka i Boga,
Kad već mrtav bio si na Krizu,
Ljudska zloba gore nije znala:
Mrtvo Srce probola Ti kopljem,
Iz kog zadnja kap je Krvi pala...
Ne dozvoli, Kriste, da i kaplja
Uzaludno prolivena bude.
S Njom operi bezakonja naša,
Po Njoj spasi, Kriste, sve nas ljude!

»PASTOR ANGELICUS«, film o djelovanju sv. Oca Pape Pija XII, prvi put se prikazivao na njemačkom jeziku u kolnjskoj biskupiji. Sinhronizaciju je provela njemačka filmska kuća GermaniaFilm.

PREKO 600.000 HODOČASNIKA primio je Sv. Otac od početka Svete Godine do sredine lipnja u audijenciju. Dosad je Sv. Otac dao 18 velikih audijencija u blizini Sv. Petra, na kojima je bilo obično 30 - 40.000 hodočasnika. Te se audijencije sad drže subotom i utjelodom postije podne u 18 sati, kad već nije tako velika vrućina. - Osmog tuga je Sv. Otac Pijo XII. dosad dao 230 privatnih audijencija i 2108 posebnih audijencija za manje grupe.

ODLIKOVANJE MRTVE REDOVNICE - Bivaš nadstojnica samostana »Naše Gospe od Milosrdia u Lionu je za vrijeme prošlog rata bila odvedena u jedan njemački koncentracijski logor. Kad je jednog dana neka majka dvoje djece u logoru imala biti pogubljena a filmskoj kameri kao taoc, čama sestri nadstojnici se je prijavila zasvojednaju logora i molila, neka nju uzme za taoca, a neka majku dvoje djece ostavi na životu. Zaporjedić logora je prihvatio o: požrtvovnu ponudu časne sestre, koja je na taj način postala naučiteljom kršćanstva ljubavi prema bližnjem. Francuska je vlada sada posmrtno odlikovala ovu herojsku žrtvu velikim križem Leetie Osmi.

MOLI ZA SVOJU VJERU

Kristova Crkva je sveta

DAN SUDA

Istina je da ima tjelesu a Sv. Pisma: Boga nije nikada vidio. Ali je istina to, da su namudriji utjecali već među paganimi bili uvjereni ne samo o tom, da Bog postoji, nego i o tom, da je doista nevidljiv, jer je tih. "Sokrat, jedan od najvećih poganskih mudraca, veli: Bog je stvario svaki svijet... I sve to veliko djelo neprestano održava. Ovaj veliki Bog se čini vidljivim tako samogrobnim čudesima, kao On tvori, A sam i nebi ostaje nevidljivim."

Katolički katoličani suč: Bog je nesmrtno savršeni duh, koji ima razum i slobodnu volju, a stvorenje nema. A tjelesu ne može nastati, jer je ono nešto materijalno i nesavršeno, što nesavršeno savršenom biću ne bi nikada došlo, ali samo u sebi, ni po našem ljudskom shvaćanju savršenijsnjega bića.

To nas nije ništa smetalo, što je Bog nevidljiv u našem doživljavanju. Ali ako rado prihvaćamo, kad nas je analiza nešto kao djeca, da je Bog sa nama, da je sve stvarno i svima dostupno. I ako se strogo i pažljivo sve što je sa nama, kako nam je značajna prva govornica u ljudskom svijetu, savršenom razumu. Ona nam je govornica, da je nekadašnji Oca gospodar našega života i čiji našega življenja na zemlji. Ne on tjelesu: onaj i naš tjelesu je stvaranje razumljivo i rado prihvaćano. Ali kada i bezvoljna duša je to upućena i teškoćom čelima i sudbinom kao što tava upija istu istu rodu i nam se iznosi i od ne želi.

Ali našeg je dan, kad u svjetloj misli dani počne vrti, kao što što vrtje misli smisliti, i samim se tako, kao da je u njega nikada ne će postati što vrtje. Stoga, našetljivo razumijevanje duhovno, stvarna o vjerskim svjetlošću savršeno jasna razumljivim istinama i stvari nešto, što bi bilo u skladu sa sjetinom osjećanja, koji su počeli sve prihvatiti i smjertati samo svojim sjetinim svijetom.

Došao je dan, koji je u životu mnogoga mladenačjega zavodljiv i opan kao za njegovu mladenačku vjeru.

Došao je dan, kad takav mladić pomisli, da je lagodnije poći u život bez Boga i bez vjere, što bi mu, prema njegovu novom raspoloženju, možda slobodu mišljenja i praktično nastupanja u savadljivom svijetu.

Dan je to, kad mu se najednosh počelo pričinjati, da znanost dolazi u neobitelji i neretljivo sukob sa mrazom njegove mladenačke vjere. One vjere, koja ga je kao svijetli svetlo a bijelom haljinom i zlatnim krilima volja i nosila kraj vjerna njegove idealne mladosti.

To je dan, kad bi mu mnogi stiski plodovi bili još mladosti, da se sama nevo, što mu ih bvari i tako oporava. A to je vjera.

To je dan, kad se lome i ruše kao kruta od karata njegovi dalekokožni mladenački životni planovi. Dan, kad počnje sumnjati o Bogu i potkizavati nekog nepovjerenje prema dosadašnjaj svojoj okolini.

To je dan, kad grlošom nemoćavom duša samo zato divoji i sumnja, jer ne do da ude u se. Ne će da ude u se, jer bi morala osvojiti pasti sa krivcima. A to se će zbog smišljenog penosa, jer se tobože suze i kapljice, po njemu su stijenjena, mladostne čovjeka, koji je svjetlost svoga dostojanstva.

Ali imade i drugi dan života. A to je onaj dan, kada nesvjetlošću, nekonfuzijom i gorakim zblijenim tjelesu na zračnoj četo i svjetle mladenačke svjetle i sjetuju starišnu kosu. Dan, kad razumno bijedi smrtal mi očajno vrti: izade li smisao ljudski život, ili je razpće nemakto svijet. Ali to je čas, kad je prekasno stvarati si svjetlavi nazor. Do toga dana i časa mora svatko doći i nitko mu ne će izbaviti.

Sretan onaj, koji je svoju katoličku mladenačku vjeru prestatava, objavljuvao, učvrstivao, i nije dopustio, da mu sigurno i svršavanostu mladostne vjerskopolje svjetlošću mladostne pogreška bilo katkova svevoljavnog sumnja.

Jedan od biljega, po kojima se nepoznaje prava Kristova Crkva, jest svetost. Svetost posjeduje jedino Katolička Crkva. Prema tome je jedina Katolička Crkva prava Kristova Crkva.

Utemeljitelj Katoličke Crkve Isus Krist je uzor svetosti za sve ljude i za sva vremena. Isus Krist nije nikada učinio ni sjene nekakova grijeha, pa je zato u punim pravom mogao doviknuti neprijeteljima: "Tko će mi od vas kazati kakav grijeh?" (Iv. 8, 46). Njegov se život sastojao u tome da vrši volju Oca nebeskoga: "Jer sam slišao s neba, ne da činim volju svoju, nego volju onoga, koji me je poslao" (Iv. 6, 38). "Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao, i da izvršim djelo njegovo" (Iv. 4, 34). Krepastan je bio toliko, da je samo dobro činio. Prodaje je svojih samo "dineci dobre" (Mt. 23, 40, 41).

Vjerska nauka Katoličke Crkve je sveta, jer je preuzela izravno od samoga Isusa i Apostola. Isusova nauka nauka Isus je usušena, da su i sami neprijetelji bili zaneseni i iskreno priznali: "Nikad čovjek nije tako govorio, kao ovaj čovjek" (Iv. 8, 46). A jedna žena, kad ga je čula, kako iznide svoju nauku, sve izvan sebe od gornost usklikala je: "Blago utrobi, koji te je nosila, i grudima, koje si sisala" (Lk. 11, 27). Katolička Crkva od Isusa preuzeta nauku svjerna čuva i nepogrešivo čuva tako, da se danas čitav svijet divi nauki katoličke Crkve kao i nekada što se ona pobužina žena divila Isusovoj nauci.

Cudoredni zakonik Katoličke Crkve je svet. On zabranjuje i osuđuje svaku opčinu, a naseljuje i propisuje samo dobro. Katolička Crkva je dolikala povući i lijez vratila čovjeku ljudsko dostojanstvo. Prije Isus robove ugo nisu smatrali ljudima, nego stvarima, a kojima je gospodar mogao postupati, kako je htio. Vladovalo je načelo: "Gospodaru je prema robu sve dopušteno." Ili: "Prema robu nema nepravde". Robovi se nisu smjeli ženiti. A kad su iscupljeni od rada ostarieli, onda ih se ubijalo. Robove se prodavalo na trgu kao životinje. Katolička je Crkva odmah od početka ublažavala ropstvo, a kasnije ga je savršeno dokinula. Isus Krist je prvi učinio, da smo svi ljudi djeca istoga Oca nebeskoga i prema tome svi jednako baštinići Božji. Sv. Pavao je javno učinio, da pred Bogom nema ni roba ni slobodnjaka, nego smo svi jedno u Isusu Kristu, bili robovi, bili slobodnjaci, a vjernike je poticao neka

robove, koji su se pokrtili, prime kao braću. Isusova nauka ni Zidova ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nego ni muško ni žensko, jer sta svi vi jedno u Kristu Isusu" (Gal. 3, 28).

Katoličanstvo Katoličke Crkve obnađa obitje. Prije Krista muž je imao pravo na život i smrt svoje žene i djece. Druž je mogao ženu smrću kazniti bilo s kojega razloga. Katolička Crkva nasužna i naglašuje jedinstvo, nerazrješivost i svetost ženidbe. Muževima propovijeda, da ljube svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu, a ženama, da budu podobne muževima kao Gospodinu. Brać na vrze prestaje tek smrću jednog od braćnih drugova. Žena je družica muževe, jednaka mužu, a ne robinja muževe. Djeca se prije Krista smatralo teretom, pa su je roditelji davali na odgoj robovima.

Nakaznu su djecu roditelji mogli ubiti ili izbačiti gdje na samonamom mjestu, kao da imade pojedu. U kršćanstvu, kako ga izade Katolička Crkva, djete dobiva posebnu vrijednost, jer Isus Krist posvećuje posebnu pažnju baš djeci: "Pazite k meni malene, jer je takvih najvrijednije Božje" (Mt. 10, 14).

Obredi su Katoličke Crkve sveti i veličanstveni sadržajem i oblikom svojim tako, da nužno dižu um i srce ljudsko k Bogu. Bezbrojni su tvorci uprasno po obredima Katoličke Crkve upoznali Boga i zauvijek posvećili život svoj Bogu. Sakramenti su Katoličke Crkve sveti, jer posvećuju mladić daju ih smatralju. Sakramenti su rijkas, po kojima se razlikuje Božja milost među ljude. Po njima Bog kidu ljude od zemlje i diže ih u nadzemaljsko svjetlo. To njima se čovjek optemnje i sjedinjuje s Bogom tako, da prestaje a čovjeku naravni život, i čovjek ne živi više sabi, nego Bogu. Imajući pred očima nedokučivo djelovanje milosti Božje, veli sv. Pavao: "Kt. ja više ne živim, nego živi u meni Krist" (Gal. 2, 20).

Konačno, promatrajući članove Katoličke Crkve, koifko su već postali sveti ili Postali su sveti ne samo time, što su se spasil i u nebo došli, nego su se u svjetlosti uspjeli tako visoko, da ih je Crkva i proglašila svetim te tako postavila za uzor svima živima za sva vremena. Gledajte Apostole, biserne mučenike svake dobi i stajala, isposvjedaće i dječvice! To je pravo biserje, to su dragulji na Kristovoj kruni, to su neuvele ruže, vječno svježe i raspupane, koje je Bog u svijetu dalo kršćanstvo Katoličke Crkve!

PODIJATAK LJUDSKI OBZIRI

Mali Božji stvarak ugledao je svijet, ali je njegov dolazak bio neželjan. Malina dječvojica nije emjela postojati radi ljudskih obzira. Pače i sama njezina majka, gledala ju je mrkim okom. I, da joj mala ne bi smetala, odvlačila je je jednoj svojoj daljoj rođakinji. Ona ju je morala odgajati, ali pod uvjet: "A da nitko, pa ni sam ti dječice nikada ne sazna, tko joj je majka."

A ova sama žena, koja se toliko borila protiv mučenike obzira, bacila se u vrtlog zabava i zabavica, da time zaglasi glaz svoje savjesti i da pobije sumnjaju ljudi.

Svome čudu odlazila je katkada u posjet prijateljici se pred ljudima kao kama djeteta.

Vrijeme je prolazilo. Dječvojica je rast, postajena većinom sama sebe. Stajala, kod koje je bila, nije se previše za nju brinula. Znala je, da je mala nepoštena, te joj je bilo svejedno, što će biti od djeteta. Smatrala je, da će učimui još i ustupu, ako misle neštane.

— Odgovarala bi stacion osornim glasom. — "A gdje je?" — "Umula je!" — Otrsla se starija. — "I ne pitaj više za nju!" — Bila je to uvijek posljednja riječ. Dječvojica se tada žalosno povukla, a u maloj duši držala je i tinjala iskra ljubavi za majku.

U svojoj mašti je proživljavala sretno časeve a njome. U vrtje je raspluvala u njezinim maštama i usmehnula se pokušavajući os kakav kut i opet i opet mislila.

A njezina je majka bila daleko. Svojoj maloj dječvojici dolazila je vrlo rijetko, a kada je došla, ostala je samo nekaksko kosašica. Djetetu bi jedva uputila po koju riječ, i mala se za čudo plasila nekčega. Što je bilo u očima te žene. Jednako je prilikom mala skuplja sva svoju hrabrost i upitala je geseom punim strahom: "Kamo, a smadaš li ti, gdje je majka? Majka se malo de nepoštena svome djetetu i u njezinim očima ugleda suze. Na trenutak, kao da je nešto zablistalo u malčinim očima, kao da je sjenkla prešla preko njezina lica. Ali to je potrajalo samo trenutak, i mala je čula monoton glas te strane žene: "Nije nema i ne postavljaj više takova pitanja!" — Nakon toga je dječvojica postala još sjetinije, još je više tražila samotu.

(Nastavak na str. 3)

TRIDESET DNEPOVIŠAN SV. CERKVA u Holandski izdati su knjega, u kojoj govore o "jedinstvu crkve, toliko važna i važna svjetla svjetla, i nauku o mističnom životu Kristova.

Nebeski sat

Mihajlo Pupin, učenjak svjetskog glasa, Srbim rodom iz Banata, profesor na sveučilištu Kolumbiji u Americi (umro god. 1935.) kazao je: »Mi stojimo pred dvije mogućnosti: ili vjerovati da svemir, veličanstven red i zakoni, koji vladaju u njemu, jesu naprosto posljedice slijepog slučajja, ili da su posljedice jednog Umana. Ja osobno vjerujem u božanski Um.«

Promatramo li zamršeni sastav svoje ure i njegino pravilno gibanje, onda nemam toga, tko bi nas mogao uvjeriti, da je ta ure nastala slučajno, bez duha, koji stvara poredak, bez djelovanja kakvog umjetnika. Svrha je te ure, da njezine kazaljke pokazuju točno vrijeme, da se točno okreću i pokazuju sat, minute i sekunde.

Naš satovi imaju tri kazaljke (sat, minute, sekunde) i svi se naši zemaljski satovi ravnaaju prema vječnom satu u noba, na kojemu su zvijezde kazaljke, gdje čitaju astronomi pomoću veoma složenih instrumenata. Nema na Zemlji ni jednog sata, koji se točno tako točno kako se gibaju nebeska tijela. I najbolji astronomski satovi, ure njihilice, koji se čuvaju po 20 m ispod zemlje — da ne bi utjecajala promjena temperature na njihov hod — ne kreću se točno kao zvijezde, nego se po kretanju zvijezda samo uslanjujuju pogreška, za kakvo sat ide naprijed ili nazad. I u se astronomski satovi, ne popravljuju, jer popravljanje mijenja točnost kretanja kazaljki.

Sad pogledajmo samo jedan nebeski sat, na pr. naš Sunčev sastav, jedan između milijarda drugih sunaca u zvjezdanom skupu Mliječnog Puta. Oko središnjeg tijela našeg Sunca giba se 9 velikih planeta među kojima je i naša Zemlja jedan od manjih članova. Oko planeta giba se 27 najbližih satelita (Mjeseci). Nadaleko oko Sunca giba se preko 5000 malih planeta (između planeta Marsa i Jupitera), te preko 1000 kometa. Sva ta nebeska tijela obilaze svoje staze oko Sunca, zatim Mjeseci oko planeta, te sami planeti oko svoje osi u točno određeno vrijeme, tako da svako tijelo ne urani ili ne z-kasni u svoju stanicu niti »tlo« oko sekunde. Na pr. naša se Zemlja okreće oko svoje osi u 1. i zvjezdani dan ili točno u 6400 sekunda, a svoju godišnju stazu oko Sunca, koja iznosi 946 milijuna km, obidje u 365 dana, 5 sati, 48 minuta i 45,93 sekunda. U svakoj sekundi naša Zemlja sa svim svojim stanovnicima prevrta ha putu oko Sunca 30 km. Naša se Zemlja kreće jedna kazaljka u Sunčevom sastavu, a takovih kazaljaka ima u Sunčevom sastavu preko 6000 i svaka se giba točno do u stoli dio sekunde.

Pogledom na harmonični raspored i točnost gibanja nebeskih tijela — po svojim stazama s pravom je kazao slavni astronom F. W. Herschel: »Samo otopjnost jednog neizmjerimo mudrog Duha riječva takove zadatke.« A jedan od najvećih astronoma, matematičara i fizičara Newton (Njutn) napisao je besmrtno riječi: »Čudno uređenje Sunca, planeta i kometa moglo je nastati samo po načelima i planu sveznajnog i svemogućeg Bića. Ako je svaki zvijezda stajaćica središte jednog sunčanog sustava, koji je sličan našem, onda je čitav svemir, koji je obito uređen po istom savšenom planu, carstvo jednog i istog Vladara. Iz toga slijedi, da je Bog živ, mudar, svemoguć Bog, neizmjerimo savršeno Biće, koje stoji nad svima.«

PITIGILLI GOVORI O PITIGILLIU. Tako se zove novo djelo talijanskog književnika Pitigillija, koji se pred dvije godine obratio na katoličku vjeru. U ovom je djelu Pitigilli uglavnom ponovio plaganje o svom obratnicu, koje je napisao djelo »Rijeka Siloe« (La piana di Siloe). Kako je poznato, ovaj je bivši pornografski pisac zabranio izdavanje svih svojih djela i javno se otrekao svih svojih zabuda.

SVETA GODINA. — U toku tjedna od 25. lipnja do 1. srpnja sv. Otac je održao dvije generalne audijencije u Bazilici sv. Petra u Rimu. Ova puta je Bazilika bila prepuna hodočasnika iz svih krajeva svijeta. Bili su prisutni hodočasnici iz svih pet kontinenta. Sv. Otac je održao hodočasnima govore na nekoliko jezika, posebno podukavši potrebu akcije i molitve za mir u svijetu. Na kraju je sv. Otac dao prisutnima svoj blagoslov, a hodočasnici su na sv. Ocu priredili burne i tople ovacije odanosti i harmonične.

— Tokom ljeta prispijet će u Rim 3000 američkih studenata, koji će doći obaviti svoje jubilarne pobožnosti. Studenti će uglavnom doputovati u Rim zrakoplovima.

— U petak 30. lipnja bila je na svečan obitaju otvorena kriptna (podzemna crkva) bazilike sv. Petra. Kao je poznato, već više godina, uz osobitu brigu sv. Oca, vršila su se arheološka iskopavanja ispod bazilike sv. Petra, pak se je iskopavanjem došlo do vrlo važnih povijesnih rezultata. Sada je taj posao okončan i ispod bazilike sv. Petra uređena kriptna s tri lađe i pet oltara.

— U nedjelju 9. srpnja sv. Otac je uz običajne obrede proglasio svetom blaženju Mariju Anu od Isusa. Ovo je zadnja kanonizacija posljednjeg i ljetnog perioda Sv. Godine. Ostale kanonizacije će doći na red u jeseni.

— Dan uoči sv. Petra i Pavla sv. Otac je blagoslovio palije za kardinale i nadbiskupe Palij je dio crkvenog ruha, koji se pravi od kože jaganjaca, a koji nadbiskupi i kardinali nose kod službenja svčane sv. Mise povise misnice.

Na inicijativu papinskog dompiškanskog sveučilišta u Rimu, održat će se tokom ove godine u vječnom Gradu kongres međunarodnog privatnog prava.

NOVI CASOSOV. — Sv. Ocu je ovih dana na svečan način predato novo izdanje rimskog brevijara (casosov) u kojem su tiskani psalmi prema novom latinskom prijevodu.

NARANE APOSTOLSTVA MOLITVE ZA MJESEK SRPNJ. — Sv. Otac je za glavnu nakamu Apostolstva molitve u mjesecu srpnju odobrio nakanu: »Vjernost Kristu i Crkvi.« U današnje doba, kada po cijelom svijetu postoje tolike opasnosti za vjernike, da se otuđe od Krista i Crkve, potrebno je topla i usrdno moliti, da Bog daće katolicima puno milosti, da mogu u svim zgodama i prilikama ostati vjerni Kristu i Katoličkoj Crkvi. — Sv. Otac je također odobrio misijski nakanu za mjesec srpnj: »Kršćani u muhamedanskim zemljama.«

JUBILEJ KARMELSKOG SKAPULARA. — Ove godine se navršava 700 godina karmelskog skapulara. Tim povodom su se po cijelom kršćanskom svijetu, a naročito u Rimu, pripremale posebne priredbe ovogodišnjeg blagdana Majke Božje Karmelske. I u našem hrvatskom narodu bratovštine karmelskog skapulara je dosta raširena.

U IRŠKOJ proslavili su 14. godišnjicu civilnog avlanskog saobraćanja. Na uzletištu u Dublinu odslužena je sv. Misa, a poslije toga slijedila je svjetovna proslava.

400. GODIŠNJICA TRIDENTSKOG CRKVENOG SABORA, koji je osudio nauku protestantske reforme, održan u poznatoj reformi u pozitivnom značenju riječi, slave ove godine u Trentu dokumentarnom izložbom, koja će ostati otvorena do 30. rujna.

SREDIŠNJI ODBOR za proslavu Svete godine izdao je dosad milijun i pol »Vodiča kroz Rim«, milijun i pol molitvenika s molitvama za sticanje jubilejskog oproštenja, milijun i pol jedlunaca za hodočasnike, jedan milijun plakata i mnogo drugih tiskanica.

DAR OD 1250 FUNTI STERLINGA dao je Sv. Otac Piju XII. za 77 rudara i njihove obitelji, koji su stradali prilikom velike nesreće u Gelsenki-henu.

LEOPOLD, KRALJ BELGIJE, primljen je 12. lipnja u privatnu audijenciju od Sv. Oca Pija XII. Kraljev posjet u Rimu bio prvatnog značaja, pa mu ni u Vatikanu nisu bile iskazane uobičajene počasti. Kralj je od Sv. Oca dobio pogodnost, da za sticanje jubilejskog oproštenja ne mora posjetiti četiri velike bazilike, nego četiri manje crkve, da bi po mogućnosti mogao čuvati ovaj inočinu. Sličnu je dozvolu bio dobio 1900. kralj Umberto.

MISIJSKI KONGRES — U mjesecu srpnju će se održati u Beču IX međunarodni misijski kongres. Zadržat ovaj kongres se je održao 1931. u Friburgu u Švicarskoj. I u Parizu će se tokom srpnja održati francuski nacionalni misijski kongres, kojem će se prikloniti i misijska izložba.

KRŠĆANSKI ZAVODI U INDIJI — U Indiji i Pakistanu, tim dvjema engleskim kolonijama, koje su ottrag dvije godine dobile svoju državnu i narodnu samostalnost, postoji 76 sveučilišnih kršćanskih zavoda, od kojih 38 njih vode katolici. Na katoličkim sveučilišnim zavodima ima 19.685 studenata, među kojima su njih 20% katolici.

TIJELO SV. MARIE GORETTI, koje je poslije njena procesa za beatifikaciju bilo privremeno sačuvano pod oltarom crkve Gospe od Milosti u gradici Nettuno južno od Rima, sada će biti pohranjeno u posebnoj kapelici, koja će biti sagradama u jednoj pokrajnoj lađi iste crkve.

MARIJANSKA POBOŽNOST U PARAGVAJU. Brojne manifestacije pobožnosti prema Bl. Djevici Mariji izvršene su u glavnom gradu Paragvaju Asuncionu veličnom procesijom, u kojoj je nošena slika sv. Marije Bornejske. U procesiji su prisustvovali i predstavnici gradske uprave i paragvajske vlade.

SVIČARSKI KLUB KATOLIČKIH LAVORATELJICA nedavno je službeno pozvan da sudjeluje na olimpijskim igrama, koje će se održati 1952. g. Ovo je prvi slučaj, da će jedan katolički sportski klub biti prisutan na Olimpijadi.

NA INDEKS stavljen je nedavno roman talijanskog književnika Curzia Malaparte »La polce« (Koža). U ovom je romanu opasno događaje u Italiji od 1943. do 1945. i izrugao, slično kao što Francus Sartre, ave pozitivne ljudske vrline svih talijanskih staze: aevčenika, radnika, seljaka iz okolice Napulja, talijanskih boraca u Pokretu Otpora i savezničkih vojaka.

U VATIKANU postoje tkaonice za restauriranje (popravlak) umjetničke bza-danih agova. Ustanovljene su po Piju XII. godine 1929. a povjerene franjevcima. Među najznačajnijim i najvrednijim umjetničkim sagovima, koji su se restaurirali prošle godine, nalazi se sag veličine 9 X 4,85 iz Fontainebleau-a, a koji je izraden prema crtežima od Rafaela.

BELGIJSKA KATOLIČKA SELJAKOVA MLADEŽ — U Belgiji postoji vrlo jaka organizacija katoličke seljačke mladeži. Kao i svake godine tako će i ove godine na katoličkom sveučilištu u Louvenu biti održani studijski i pripadnicke ove organizacije. Na ovim studijskim danima održat će se predavanja o pitanjima seljačkog gospodarstva, kao i o ideološkim i organizacionim problemima ove organizacije.

APOSTOLSKO DJELOVANJE KOLUMBOVIH VITEZOVA — Poznato društvo katoličkih mladeža u Sjedinjenim Državama Amerike »Kolumbovi vitezovi« razvija veliko apostolsko djelovanje. Među ostalim, ovo društvo daje u novinama oglašje, u kojima poziva sve one, koji se zanimaju za razna vrsta pitanja, da se obrate društvu putem pisanja, na koje će dobiti odgovore. Kroz nekoliko zadnjih mjeseci društvo je odgovorilo na 430.000 stiglih pitanja.

League of Decency

(Liga pristojnosti)

Američki su katolici još 1934. godine na poticaj svojih duhovnih nastavnika, nadbiskupa i biskupa USA, osnovali veliku organizaciju pod naslovom League of Decency.

Ta organizacija, koja i danas igra veliku ulogu u američkom javnom životu, radj prije svega na poboljšanju lošeg utjecaja zlih filmova. Ona postavlja va taj cilj neprestanim izvješćivanjem o vrijednosti pojedinih filmova i postavljanjem na bojkot onih filmova, koje organi te Lige pronađu kao zle.

League of Decency je ubrzo nakon osnutka postala vrlo moćna i utjecajna organizacija, čija se jakost sastojala ne samo u duhovnom jedinstvu članova, već i u njezinu ogromnom broju discipliniranih članova (oko 18 milijuna). Članovi ove Lige polako pragrađuju stapanja u članstvo zavjet, da će postojivati samo dobre filmove, a bojkotirati zle. Taj svoj zavjet obnavljaju svake godine o blagdanu Bezgrešnog Začeta Bl. Djevice (8. prosinca).

League of Decency ima vrlo dobro organiziranu središnju sa cenurnom komisijom, koja daje za članove i mnoge druge katolike mjerodavan sud o pojedinih filmovima. Mnogi filmski proizvođači nastoje biti u dobrim odnosima s ovom organizacijom katolika, i je nastoje, da svoje filmove udese takda da ih cenurna komisija League of Decency ne proglasi zlima, jer znaju, da će inače s tim filmom uslijed brojka praktičnih katolika, u mnogim slučajevima doživjeti ne samo moralni, već i materijalni fijasok (neuspjeh). A to se već često puta dogodilo i najvećim i najpoznatijim američkim proizvođačima.

»PLAVA ARMIA« zove se jedna vjerska organizacija, koja se sastoji jedinstavno u tom, da članovi svaki dan mole krunicu za mir u svijetu, a nose skapular u čast Bl. Djevice Marije. Organizator toga pokreta, jedan pater, stigao je nedavno u Fatimu, a donio je sa sobom preko 750.000 potpisaa.

U REDOVITU HODOČASNIČKU AULIJEGLU primio je Sv. Otac u srijedu 7. lipnja, oko 30.000 hodočasnika: 50 grupa iz Italije, 14 grupe iz nezemstva, među kojima 320 matfežana iz Njemačke u tradicionalnim uniformama.

U NJEMAČKOJ je sredinom lipnja održan prvi liturgijski kongres njemačkih katolika. Predsjedao je biskup Stohr (Mainz).

Naši pokoinici

† O. VJENCESLAV DR. VLAJIC

Na blagden Presv. Srca Isusova, 16. lipnja 1950., neočekivano je preminuo u bolnici na Rebru u Zagrebu bosanski franjevac O. Vjenceslav Dr. Vlaić, u 51 godini života, iza mučne i teške operacije. Pokojnik je pučan na Mirogoj 19. lipnja 1950. Pokop su obavili bosanski franjevci na čelu sa pokojnikovim školskim kolegom Dr. Vitomir Jeličić. — Pokojnik je službovao 20 godina u franjevačkim srednjoskolskim zavodima u Visokom kao profesor, upravitelj konvikta i gvardijan. Od lipnja 1949. bio je sarajevski gvardijan i zamjenik bosanskog franjevačkog Provincijala.

† O. SILVIE FRANKOVIĆ

22. svibnja 1950. umro je u i Fojnići pokopan bos franjevac O. Silvije Franković u 62. godini života iza duge i iscrpne bolesti. Sprovd mu je vodio dr. fra Vjenceslav Vlaić! — Pokojni fra Silvo službovao je dugi niz godina kao profesor i prefekt u gimnaziji franjevac u Visokom i u bogosloviji u Sarajevu. Bio je na više mjesta župnik i gvardijan te vječnik odnosno član Starješinstva bos. franjevačke provincije.

Počivalj u miru!